

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการวิชาการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.
ครั้งที่ ๑๖
วันอังคารที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐
ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๑๑ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒

กรรมการวิชาการวิสามัญผู้มาประชุม คือ

๑. พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม	ประธานคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ
๒. นายศิระชัย โชติรัตน์	รองประธานคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ คนที่หนึ่ง
๓. พลเอก มารุต ปัชโชตะสิงห์	รองประธานคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ คนที่สอง
๔. นายแสวง บุญมี	รองเลขานุการคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ
๕. นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์	โฆษกคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ
๖. นางนิพัทธา อมรัตน์เมธา	ที่ปรึกษาคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ
๗. พลเอก สกนธ์ สัจจานิตย์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ
๘. ศาสตราจารย์สนิท อักษรแก้ว	ที่ปรึกษาคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ
๙. นายสุรชัย ภูประเสริฐ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ
๑๐. พลโท ชัยยุทธ พร้อมสุข	
๑๑. พลอากาศเอก ชูชาติ บุญชัย	
๑๒. พลเอก ธนดล สุรารักษ์	
๑๓. พลเอกไพชยนต์ คำทันเจริญ	
๑๔. พลเอก ภาณุวัชร นาควงษ์	
๑๕. พลเอก วิชิต ศรีประเสริฐ	
๑๖. พลเรือโท สนธยา น้อยฉายา	
๑๗. พลโท สมโภชน์ วังแก้ว	
๑๘. พลอากาศเอก อติศักดิ์ กลั่นเสนาะ	
๑๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวี สุรฤทธิกุล	
๒๐. รองศาสตราจารย์พิชาย รัตนติลภ ฦ ภูเก็ต	
๒๑. นายบรรชา พงศ์อายุกุล	
๒๒. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	
๒๓. นายพัชโรดม ลิ้มปิษเฐียร	

กรรมการวิสามัญผู้ลาประชุม คือ

๑. พลโท สุรใจ จิตต์แจ่ม
๒. นายคำคุณ สิทธิสมาน
๓. พลเอก ไตรรัตน์ รังคะรัตน์
๔. ศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต
๕. พลโท กนิษฐ์ ชาญปรีชญา
๖. นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ
๗. พลตรี สันติพงศ์ ธรรมปิยะ
๘. พลเอกสุรวัช บุตรวงษ์

ผู้ช่วยเหลืองานการตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ คือ

- ปริญญา แสงแก้วเขียว	นิติกรชำนาญการ
	คณะกรรมการวิสามัญ ๑
	สำนักกรรมการ ๑

ผู้เข้าร่วมการประชุม คือ**สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง**

๑. นายโชคดี ด้วงแป้น	พนักงานการเลือกตั้ง
๒. นายกิตติราช บุรณสิทธิเวช	นิติกร
๓. นายธนธัส ช้วนแข็ง	นิติกร

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๕๐ นาฬิกา

เมื่อกรรมการวิสามัญมาครบองค์ประชุมแล้วพลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุมสรุปได้ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

- ไม่มี -

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

เลื่อนรับรองบันทึกการประชุมดังต่อไปนี้

- ๑) บันทึกการประชุมครั้งที่ ๙ วันจันทร์ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๐
- ๒) บันทึกการประชุมครั้งที่ ๑๐ วันอังคารที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๐
- ๓) บันทึกการประชุมครั้งที่ ๑๑ วันจันทร์ที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐
- ๔) บันทึกการประชุมครั้งที่ ๑๒ วันอังคารที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐
- ๕) บันทึกการประชุมครั้งที่ ๑๓ วันพุธที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๐
- ๖) บันทึกการประชุมครั้งที่ ๑๔ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๐
- ๗) บันทึกการประชุมครั้งที่ ๑๕ วันจันทร์ที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๐

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

พิจารณาทบทวนร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ในประเด็นที่รอการพิจารณา สรุปได้ ดังนี้

มาตรา ๙

มีการแก้ไข

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการวิสามัญ

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้เสนอว่า ควรที่จะให้มีทุนประเดิมตามเจตนารมณ์ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญที่ยกร่างมา แต่ต้องไม่น้อยกว่า จำนวนที่คณะกรรมการกำหนดเป็นค่าใช้จ่ายของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา โดยทุนประเดิมนั้นต้องมาจากผู้ที่ร่วมกันจัดตั้งพรรคการเมืองทุกคน คนละไม่น้อยกว่าหนึ่งพันบาทแต่ไม่เกินคนละห้าหมื่นบาท ซึ่งถ้าค่าใช้จ่ายของผู้สมัครรับเลือกตั้ง เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งอยู่ที่ประมาณหนึ่งล้านห้าแสนบาท ทุนประเดิม จากจำนวนสมาชิกที่ร่วมกันจัดตั้งห้าร้อยคน ขึ้นต่ำคนละหนึ่งพันบาทก็จะได้จำนวนห้าแสนบาท ส่วนที่เหลืออีกหนึ่งล้านบาท ถ้ากำหนดสูงสุดไม่เกินห้าหมื่นบาทก็ต้องหาผู้ร่วมจัดตั้งเพิ่มอีกประมาณ ยี่สิบคน ก็จะทำให้การเฉลี่ยการจ่ายเงินมีมากยิ่งขึ้นไม่ไปอยู่กับบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือของนายทุน จึงขอเสนอให้แก้ไขความในวรรคสอง ดังนี้

“เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการของพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องจะจัด ให้มีทุนประเดิมไม่น้อยกว่าหนึ่งแสนบาทจำนวนที่คณะกรรมการกำหนดเป็นค่าใช้จ่ายของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมาก็ได้ โดยทุนประเดิมนั้นมาจากผู้ร่วมกันจัดตั้งพรรคการเมืองทุกคนต้องร่วมกันจ่ายเงินเพื่อเป็นทุนประเดิมคนละไม่น้อยกว่าหนึ่งพันบาทแต่ไม่เกินคนละสามแสนห้าหมื่นบาท”

โดยมีเหตุผลที่เสนอให้มีการแก้ไขความในวรรคสองคือ

๑) เพื่อไม่ให้ทุนประเดิมเป็นเครื่องมือขวางกั้นในการจัดตั้งพรรคการเมือง อย่างไรก็ตามเพื่อป้องกันปัญหาที่จะมีการจัดตั้งพรรคการเมืองเพื่อที่จะขอรับเงินจัดสรรจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองโดยมิได้มีเจตนาที่จะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง จึงให้ทุนประเดิมเป็นเงื่อนไขบังคับหลังโดยในกรณีที่พรรคการเมืองใดมิได้จัดให้มีทุนประเดิมตามที่กำหนดห้ามมิให้จัดสรรเงินแก่พรรคการเมืองนั้น ซึ่งจะได้มีการบัญญัติเพิ่มความเป็นวรรคสองของมาตรา ๗๗ ต่อไป

๒) การที่ให้มิให้ทุนประเดิมไม่น้อยกว่าจำนวนที่คณะกรรมการกำหนดเป็นค่าใช้จ่ายของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมาก็เนื่องจากว่าถ้าพรรคการเมืองมีทุนประเดิมเท่ากับจำนวนนี้แล้ว อย่างน้อยพรรคการเมืองนั้นก็ยังสามารถที่จะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งได้จำนวนหนึ่งคน

๓) แก้ไขจาก “ผู้ร่วมกันจัดตั้งพรรคการเมืองทุกคนต้องร่วมกันจ่ายเงินเพื่อเป็นทุนประเดิมคนละไม่น้อยกว่าหนึ่งพันบาทแต่ไม่เกินคนละสามแสนบาท” เป็น “ผู้ร่วมกันจัดตั้งพรรคการเมืองทุกคนต้องร่วมกันจ่ายเงินเพื่อเป็นทุนประเดิมคนละไม่น้อยกว่าหนึ่งพันบาทแต่ไม่เกินคนละ สามแสนห้าหมื่นบาท” เพื่อไม่ให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งสามารถจ่ายเงินได้มากจนเกินไปซึ่งจะทำให้มีอำนาจเหนือพรรคอื่น และให้มีส่วนร่วมจากสมาชิกมากขึ้น

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง กรรมการวิสามัญ ผู้แทนจากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ได้อภิปรายว่า ทุนประเดิมนั้นต้องมีขึ้นในครั้งแรกที่จัดตั้งพรรคการเมือง เพื่อให้เป็นฐานด้านการเงินของพรรคการเมือง และต้องเป็นจำนวนที่แน่นอนเพื่อเป็นเงื่อนไขของความคงอยู่ขององค์กร

พลเอก มารุต ปิยะโชติสังข์ รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สอง ได้สอบถามว่า ตามเจตนารมณ์ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญที่ยกร่างมาตรานี้ต้องการให้มีพรรคการเมืองเกิดขึ้นมากหรือน้อย

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง กรรมการวิสามัญ ผู้แทนจากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ได้ตอบคำถามว่า ในการดำเนินการขององค์กรต่างๆ นอกจากที่จะมีงานและมีบุคลากรแล้ว จำเป็นที่จะต้องมีความเงินในการดำเนินการ และตามร่างนี้ได้กำหนดให้พรรคการเมืองต้องมีการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองในมาตรา ๒๓ ซึ่งทำให้เห็นว่าพรรคการเมืองต้องพร้อมที่จะดำเนินกิจกรรมทางการเมืองอย่างแท้จริง ดังนั้น ในเรื่องทุนประเดิมที่มีการกำหนดเพิ่มมาซึ่งต่างจากกฎหมายเดิมนั้น ก็เพื่อให้พรรคการเมืองมีความเข้มแข็งและมีศักยภาพในการดำเนินการได้ ไม่ได้มุ่งว่าจะมีพรรคการเมืองเกิดขึ้นมากหรือน้อย แต่พรรคการเมืองที่จัดตั้งมานั้นจะต้องพร้อมและมีศักยภาพที่จะดำเนินกิจกรรมทางการเมืองตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้ มิใช่จัดตั้งพรรคการเมืองเพื่อบริการสนับสนุนเงินจากรัฐบาลเท่านั้น จึงได้มีการกำหนดเรื่องทุนประเดิมโดยต้องเป็นทุนสำหรับดำเนินการเป็นครั้งแรกที่จัดตั้งพรรคการเมือง และที่กำหนดจำนวนหนึ่งล้านบาทนั้นก็คิดว่าเป็นจำนวนที่น่าจะเพียงพอต่อการดำเนินการ ซึ่งเดิมกำหนดมากกว่านี้คือห้าล้านบาท แต่จากการรับฟังความคิดเห็นก็พบว่า

เป็นจำนวนที่มากเกินไป จึงมีการลดลงมาเหลืออยู่ที่หนึ่งล้านบาทตามร่าง และที่กำหนดจำนวนขั้นต่ำไม่น้อยกว่าหนึ่งพันบาทแต่ไม่เกินคนละสามแสนบาท ก็เพื่อให้เกิดความร่วมมือและไม่ให้มีคนใดคนหนึ่งออกทุนได้มากกว่าคนอื่นจนกลายเป็นนายทุนของพรรคการเมือง

พลอากาศเอก อติศักดิ์ กลั่นเสนาะ กรรมการวิสามัญ ได้อภิปรายว่า การที่กำหนดให้มีทุนประเดิมโดยให้เป็นไปตามจำนวนที่คณะกรรมการกำหนดเป็นค่าใช้จ่ายของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา ซึ่งเข้าใจว่าให้สามารถเปลี่ยนแปลงไปได้ตามกาลเวลาจึงมิได้กำหนดเป็นจำนวนเจาะจงลงไป แต่อย่างไรก็ตามก็จะเป็นภาวะกับคณะกรรมการการเลือกตั้งที่จะต้องเป็นผู้กำหนด โดยตามร่างที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเสนอนั้นการที่เก็บทุนประเดิมจากสมาชิกคนละไม่น้อยกว่าหนึ่งพันบาทนั้นคิดว่าไม่ได้เป็นจำนวนที่สูงจนเกินไป เนื่องจากถ้าผู้ร่วมจัดตั้งไม่มีศักยภาพพอที่จะจ่ายเงินหรือหารายได้จำนวนหนึ่งพันบาทนี้ได้ก็ไม่ควรที่จะเข้ามาเล่นการเมือง

พลเอก วิชิต ศรีประเสริฐ กรรมการวิสามัญ ได้อภิปรายว่า เห็นด้วยที่ต้องให้มีทุนประเดิมก่อนวันจัดสรรเงินจากกองทุน โดยทุนประเดมนี้อาจอิงกับค่าใช้จ่ายของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา คณะกรรมการการเลือกตั้งคงต้องกำหนดอยู่ที่หนึ่งล้านห้าแสนบาท ซึ่งก็จะสูงกว่าที่คณะกรรมการกำหนดมาตั้งแต่ต้นคือไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านบาท และถ้าการเลือกตั้งครั้งแรกไม่มีการจัดสรรเงินจากกองทุน ก็จะทำให้พรรคการเมืองขนาดเล็กจะต้องมีการใช้เงินจำนวนมากเพราะนอกจากจะใช้ในการเลือกตั้งแล้วพรรคเหล่านี้ต้องมีเงินทุนเหลืออยู่อีกหนึ่งล้านห้าแสนบาท และจะมีคำตอบให้กับเรื่องนี้อย่างไร

นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ โฆษกคณะกรรมการวิสามัญ ได้อภิปรายว่า ถ้าจะมีการบัญญัติว่า “พรรคการเมืองจะจัดให้มีทุนประเดิมไม่น้อยกว่าจำนวนที่คณะกรรมการกำหนดเป็นค่าใช้จ่ายของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมาก็ได้” นั้น ความหมายคือพรรคการเมืองจะมีทุนประเดิมหรือไม่ก็ได้ ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาได้เพราะไม่มีความแน่นอนว่าจะมีทุนประเดิมหรือไม่ และเป็นการกลับหลักสำคัญที่ต้องการให้มีทุนประเดิม ดังนั้น ตามร่างที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเสนอน่าจะเหมาะสมกว่าแต่ควรที่จะลดจำนวนการเก็บขึ้นสูงจาก “ไม่เกินคนละสามแสน” เป็น “ไม่เกินคนละห้าหมื่นบาท”

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเสียงส่วนใหญ่มีมติให้แก้ไขความในวรรคสอง ดังนี้

“เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการของพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องจะจัดให้มีทุนประเดิมไม่น้อยกว่าหนึ่งแสนบาทจำนวนที่คณะกรรมการกำหนดเป็นค่าใช้จ่ายของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมาก็ได้ โดยทุนประเดมนั้นมาจากผู้ร่วมกันจัดตั้งพรรคการเมืองทุกคนต้องร่วมกันจ่ายเงินเพื่อเป็นทุนประเดิมคนละไม่น้อยกว่าหนึ่งพันบาทแต่ไม่เกินคนละสามหมื่นห้าหมื่นบาท”

มาตรา ๑๓

มีการแก้ไข

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการธิการวิสามัญ

เนื่องจากที่ประชุมได้มีการแก้ไขความในวรรคสองของมาตรา ๙ ดังนั้น จึงได้มีการแก้ไข (๒) ให้สอดคล้องกันในกรณีที่พรรคการเมืองนั้นมีทุนประเดิมในวันที่ขอจดทะเบียนจัดตั้ง ก็ต้องมีเอกสารและหลักฐานการชำระเงินประเดิมไปพร้อมกับคำขอจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองด้วย

อย่างไรก็ตามมีกรรมาธิการวิสามัญขอสงวนความเห็น ดังนี้

นายธนาวัฒน์ สังกทอง กรรมาธิการวิสามัญ และนายวัลลภ ตังคณานุก์ษ์ โฆษกคณะกรรมการธิการวิสามัญ ขอสงวนความเห็นให้คง (๒) ไว้ตามร่างเดิม ดังนี้

“(๒) หลักฐานการชำระเงินทุนประเดิมของผู้ร่วมกันจัดตั้งพรรคการเมืองทุกคน”

มติที่ประชุม

มาตรา ๑๓

มีการแก้ไข

“มาตรา ๑๓ เอกสารและหลักฐานที่ต้องยื่นไปพร้อมกับคำขอจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องประกอบด้วย

(๑) ชื่อ ที่อยู่ เลขประจำตัวประชาชน และลายมือชื่อของผู้ร่วมกันจัดตั้งพรรคการเมืองทุกคน

(๒) หลักฐานการชำระเงินทุนประเดิมของผู้ร่วมกันจัดตั้งพรรคการเมืองทุกคน กรณีที่มีทุนประเดิมของพรรคการเมืองซึ่งต้องยื่นในวันที่ยื่นคำขอจดทะเบียนจัดตั้ง

(๓) ข้อบังคับ

(๔) บันทึกการประชุมตามมาตรา ๑๐ วรรคสาม ซึ่งผู้ได้รับเลือกเป็นหัวหน้าพรรคการเมืองรับรองความถูกต้อง

(๕) หนังสือรับแจ้งของนายทะเบียนในกรณีที่มีการแจ้งการเตรียมการจัดตั้งพรรคการเมืองตามมาตรา ๑๘”

มาตรา ๑๕

มีการแก้ไข

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการธิการวิสามัญ

บทบัญญัติมาตรานี้เดิมมีการพิจารณาในประเด็นต่างๆ ดังนี้

๑. วันเริ่มการเป็นสมาชิกว่าจะมีการบัญญัติให้ชัดเจนหรือไม่

๒. เงินค่าบำรุงพรรคการเมืองตาม (๑๕)

ประเด็น : เกี่ยวกับวันเริ่มการเป็นสมาชิกว่าจะมีการบัญญัติให้ชัดเจนหรือไม่

นายธนาวัฒน์ สังกทอง กรรมาธิการวิสามัญ ผู้แทนจากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ได้อภิปรายว่า การเริ่มต้นการเป็นสมาชิกจะขึ้นอยู่กับข้อบังคับพรรคการเมืองที่จะมีการกำหนดเงื่อนไขเอาไว้ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงบัญญัติใน (๙) ว่าข้อบังคับพรรคการเมืองอย่างน้อยต้องมีเรื่องการรับเข้าเป็นสมาชิกด้วย

นางนิพัทธา อมรรัตนเมธา ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการวิสามัญ ได้อภิปรายว่า จากการประชุมครั้งที่ผ่านมามีการอภิปรายถึงเรื่องความเป็นสมาชิกจะต้องเริ่มเมื่อมีการจ่ายค่าบำรุงสมาชิก และถ้ามีได้มีการกำหนดว่าจะเริ่มการเป็นสมาชิกเมื่อใด โดยให้ขึ้นอยู่กับข้อบังคับที่จะกำหนด ก็จะทำให้เกิดปัญหาว่าสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะทราบจำนวนสมาชิกที่แท้จริงของพรรคการเมืองได้อย่างไร

ศาสตราจารย์สนธิ อักษรแก้ว ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการวิสามัญ ได้อภิปรายว่าถ้าการเริ่มเป็นสมาชิกขึ้นอยู่กับข้อบังคับจะกำหนด และถ้าแต่ละพรรคการเมืองกำหนดต่างกัน เช่น พรรคการเมืองหนึ่งกำหนดว่าต้องเป็นผู้ที่ชำระค่าบำรุงสมาชิกแล้วแต่อีกพรรคหนึ่งไม่จำเป็นต้องชำระ อาจทำให้การดำเนินการตรวจสอบเป็นไปได้ค่อนข้างยาก

นายแสวง บุญมี รองเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้อภิปรายว่า ปัจจุบันก็มีการสอบถามจากพรรคการเมืองต่างๆ ว่าการเป็นสมาชิกนั้นเกี่ยวพันกับการชำระค่าบำรุงสมาชิกด้วยหรือไม่ แต่ก็ยังไม่ได้ให้คำตอบกับพรรคการเมืองได้ และถ้าจะให้ขึ้นอยู่กับข้อบังคับของแต่ละพรรคนั้นสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งอาจมีปัญหาในการตรวจสอบได้ค่อนข้างยาก ซึ่งถ้ามีความชัดเจนก็จะง่ายต่อการปฏิบัติ

พลเอก วิชิต ศรีประเสริฐ กรรมการวิสามัญ ได้สอบถามว่า สมมุติว่า พรรคการเมือง ก. กำหนดในข้อบังคับว่าการเป็นสมาชิกจะสมบูรณ์เมื่อลงชื่อในใบสมัครพร้อมแนบหลักฐานสำเนาทะเบียนบ้านและสำเนาบัตรประชาชนสำหรับค่าบำรุงสมาชิกให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ส่วนพรรค ข. กำหนดว่าการเป็นสมาชิกพรรคสมบูรณ์เมื่อมีเอกสารครบคือสำเนาทะเบียนบ้านและสำเนาบัตรประชาชนและชำระค่าบำรุงสมาชิก กรณีเช่นนี้การดำเนินการของพรรคการเมืองทั้งสองพรรคมีผลอย่างไร

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง กรรมการวิสามัญ ผู้แทนจากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ได้ตอบคำถามว่า การดำเนินการของพรรคการเมืองทั้งสองพรรคตามที่ได้สอบถามมานั้นถือว่าถูกต้องทำได้ทั้งสองพรรคเพราะขึ้นกับข้อบังคับที่จะกำหนด เนื่องจากความเป็นสมาชิกมิได้ขึ้นอยู่กับค่าบำรุงพรรคการเมือง แต่การที่กำหนดในข้อบังคับว่าต้องชำระค่าบำรุงสมาชิกไม่น้อยกว่าปีละหนึ่งร้อยบาทนั้นเป็นหน้าที่ของสมาชิก ดังนั้น เมื่อเป็นหน้าที่ที่จะต้องชำระค่าบำรุงสมาชิกเมื่อไม่ชำระติดต่อกันสองปีจึงเป็นเหตุให้พ้นจากสมาชิกภาพได้

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้อภิปรายว่า ถ้าการเริ่มต้นการเป็นสมาชิกไม่เกี่ยวพันกับการชำระค่าบำรุงสมาชิกก็จะเกิดกรณีที่มีการสมัครเป็นสมาชิกตามจำนวนที่กฎหมายบัญญัติโดยไม่จำเป็นต้องชำระค่าบำรุงสมาชิกเพื่อให้สามารถเป็นพรรคการเมืองได้ หลังจากนั้นเมื่อครบกำหนดสองปีก็ไม่ชำระอีกปล่อยให้พ้นจากสมาชิกภาพไป แล้วหลังจากนั้นก็มีการสมัครเป็นสมาชิกใหม่ตามจำนวนอีกโดยไม่ชำระค่าบำรุงสมาชิก ถ้าเป็นเช่นนี้แล้วก็จะทำให้ไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญต้องการ

ศาสตราจารย์สนิท อักษรแก้ว ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการวิสามัญ ได้อภิปรายว่า ถ้าเจตนาารมณ์ต้องการให้สมาชิกเป็นเจ้าของพรรคการเมืองด้วยการชำระค่าบำรุงสมาชิก ก็ควรที่จะต้องมีการบัญญัติให้ชัดเจนถึงการเริ่มต้นการเป็นสมาชิกด้วยโดยเกี่ยวพันกับการชำระค่าบำรุงสมาชิกเพื่อไม่ให้เกิดกรณีสมัครสมาชิกเพียงอย่างเดียวเพื่อให้เป็นพรรคการเมืองได้ แล้วปล่อยให้ขาดสมาชิกภาพ หลังจากนั้นมีการสมัครสมาชิกใหม่

พลเอก วิชิต ศรีประเสริฐ กรรมาธิการวิสามัญ ได้สอบถามว่า ถ้าคณะกรรมาธิการวิสามัญมีการแก้ไขโดยกำหนดให้การเริ่มเป็นสมาชิกพรรคการเมืองเริ่มเมื่อมีการชำระค่าบำรุงสมาชิก จะถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติหรือขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง กรรมาธิการวิสามัญ ผู้แทนจากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ได้ตอบคำถามว่า ถ้าที่ประชุมจะมีการบัญญัติให้ชัดเจนถึงการเริ่มต้นการเป็นสมาชิก ก็สามารถที่จะทำได้และไม่ติดใจในประเด็นนี้

ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติเห็นควรให้บัญญัติการเริ่มต้นการเป็นสมาชิกให้ชัดเจนโดยเชื่อมโยงกับการชำระค่าบำรุงสมาชิก อย่างไรก็ตามที่ประชุมเห็นว่าควรบัญญัติเพิ่มในมาตรา ๒๗

ประเด็น : เงินค่าบำรุงพรรคการเมืองตาม (๑๕)

ในประเด็นนี้จากการประชุมครั้งที่ผ่านมามี ๓ แนวทางในการพิจารณา คือ

๑. ให้คงตามร่างเดิม
๒. ให้เป็นไปตามข้อบังคับพรรคการเมืองแต่ละพรรคที่จะกำหนด
๓. ให้เก็บได้ไม่เกินหนึ่งร้อยบาทต่อปี

พลเอกไพชยนต์ คำตันเจริญ กรรมาธิการวิสามัญ ได้อภิปรายว่า ตามร่างเดิมได้มีการบัญญัติชัดเจนแล้วและถ้าในอนาคตค่าเงินมีการเปลี่ยนแปลง การเก็บอัตราไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยบาทนั้นก็ยังมียืดหยุ่นและเป็นจำนวนที่ไม่ถือว่าสูงมาก ดังนั้น เห็นด้วยที่จะให้คงไว้ตามร่างเดิม

ศาสตราจารย์สนิท อักษรแก้ว ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการวิสามัญ ได้อภิปรายว่า การเก็บอัตราไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยบาทนั้นถือว่าเป็นอัตราที่เหมาะสมแล้วและถ้าในอนาคตค่าเงินต่ำลง อัตราไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยบาทก็ถือว่าเป็นจำนวนที่ไม่สูงมาก

รองศาสตราจารย์พิชาย รัตนดิถก ณ ภูเก็ต กรรมาธิการวิสามัญ ได้อภิปรายว่า รัฐไม่ควรที่จะไปกำหนดการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองว่าจะเก็บค่าบำรุงสมาชิกพรรคการเมืองหรือไม่ แต่ควรให้พรรคการเมืองไปดำเนินการเองหรือกำหนดเองว่าจะเก็บหรือไม่เก็บอย่างไร

ที่ประชุมพิจารณาในประเด็นการเก็บเงินค่าบำรุงพรรคการเมืองตามมาตรา ๑๕ (๑๕) แล้ว เสียงข้างมากมีมติให้คงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๑๕ วรรคสี่

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ ได้สอบถามว่าการเก็บค่าบำรุงพรรคการเมืองจากสมาชิกแบบตลอดชีพตามอัตราที่กำหนดในข้อบังคับก็ได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่าสองพันบาทนั้น มีแนวคิดอย่างไร และถ้าผู้ร่วมจัดตั้งพรรคการเมืองแทนที่จะจ่ายทุนประเดิมหนึ่งพันบาทแต่ผู้นั้นจ่ายทีเดียวเลยสองพันบาท จะถือว่าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองแบบตลอดชีพหรือไม่ ซึ่งในประเด็นนี้ได้มีความคิดเห็นจากบุคคลภายนอกที่ต้องการความชัดเจน

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีธร กรรมการการวิสามัญ ซึ่งเป็นผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ตอบคำถามว่า เดิมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้กำหนดทุนประเดิมไว้ว่าผู้ร่วมกันจัดตั้งพรรคการเมืองต้องร่วมกันจ่ายไม่น้อยกว่าสองพันบาทต่อมาได้มีการลดลงมาเป็นหนึ่งพันบาท อย่างไรก็ตามการที่จะเก็บค่าบำรุงสมาชิกแบบตลอดชีพนั้นควรที่จะมีการเก็บเป็นสองเท่าของจำนวนที่จ่ายเป็นทุนประเดิมจึงกำหนดเป็นสองพันบาท ส่วนกรณีที่มีการจ่ายทุนประเดิมเป็นสองพันบาทนั้น แม้จะจ่ายเพิ่มมาก็ไม่ถือว่าเป็นการจ่ายค่าบำรุงสมาชิกแบบตลอดชีพเพราะเป็นเงินคนละส่วนกัน

นายแสวง บุญมี รองเลขาธิการคณะกรรมการการวิสามัญ ได้สอบถามว่าผู้ร่วมกันจัดตั้งพรรคการเมืองที่ต้องไม่น้อยกว่าห้าร้อยคนนั้น ถือเป็นสมาชิกพรรคการเมืองแล้วหรือไม่

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีธร กรรมการการวิสามัญ ซึ่งเป็นผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ตอบคำถามว่า ผู้ที่ร่วมกันจัดตั้งพรรคการเมืองยังไม่ถือว่าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง จะต้องมีการมาสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองและชำระค่าบำรุงสมาชิกอีกครั้ง

นายแสวง บุญมี รองเลขาธิการคณะกรรมการการวิสามัญ ได้ตั้งข้อสังเกตว่าถ้ามีการบัญญัติให้ผู้ที่ร่วมกันจัดตั้งพรรคการเมืองเมื่อจัดตั้งแล้วให้บุคคลเหล่านี้เป็นสมาชิกพรรคการเมือง โดยที่ไม่จำเป็นต้องมาสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองอีกครั้งนั้นจะง่ายต่อการติดตามตัวและจัดเก็บเงินมากกว่า

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีธร กรรมการการวิสามัญ ซึ่งเป็นผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ให้ข้อมูลว่าในประเด็นนี้ก็ได้รับการอภิปรายกันในชั้นการยกร่าง แต่อย่างไรก็ตามที่ประชุมเห็นว่าเป็นสิทธิของผู้ที่ร่วมกันจัดตั้งว่าต้องการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองนั้นหรือไม่ เนื่องจากผู้ร่วมจัดตั้งบางคนอาจเพียงแค่ต้องการที่จะจัดตั้งพรรคการเมือง แต่ไม่ต้องการที่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองนั้น จึงได้บัญญัติให้ต้องมีการสมัครเป็นสมาชิกอีกครั้งหนึ่ง

ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติให้คงวรรคสี่ไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๑๕ วรรคห้า

นายแสวง บุญมี รองเลขาธิการคณะกรรมการวิสามัญ ได้เสนอว่า จากการประชุมครั้งที่ผ่านมาก็ประชุมได้มีมติให้มีช่องทางในการอำนวยความสะดวกในการชำระค่าบำรุงสมาชิกพรรคการเมือง โดยให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งร่วมมือกับธนาคารของรัฐและบริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด ในการจัดเก็บนั้น ในส่วนของบริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด อาจมีค่าใช้จ่ายที่ค่อนข้างสูงกว่า จึงพิจารณาเฉพาะธนาคารของรัฐเท่านั้น และขอเสนอให้เพิ่มความเป็นวรรคห้า ดังนี้

“เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บค่าบำรุงพรรคการเมืองตาม (๑๕) ให้สำนักงานประสานกับธนาคารของรัฐ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด”

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้อภิปรายว่า ในความหมายของการบัญญัติเพิ่มวรรคห้านี้เข้ามาคือต้องการให้มีช่องทางในการอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บค่าบำรุงพรรคการเมือง และให้สำนักงานประสานกับธนาคารของรัฐในการดำเนินการ โดยให้เป็นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด แต่ในการที่คณะกรรมการจะไปกำหนดอย่างนั้นต้องมีการหารือกับธนาคารต่างๆ เสียก่อน มิใช่การที่คณะกรรมการไปกำหนดโดยที่มิได้พิจารณาปรึกษาร่วมกันกับธนาคาร

ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติให้เพิ่มความเป็นวรรคห้าตามที่เสนอ

มติที่ประชุม มาตรา ๑๕ มีการแก้ไข

“มาตรา ๑๕ ข้อบังคับอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อและชื่อย่อของพรรคการเมือง
- (๒) ภาพเครื่องหมายของพรรคการเมือง
- (๓) คำประกาศอุดมการณ์ทางการเมืองของพรรคการเมืองและนโยบายของพรรคการเมือง

(๔) ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของพรรคการเมืองซึ่งต้องตั้งอยู่ในราชอาณาจักร

(๕) โครงสร้างการบริหารพรรคการเมือง และตำแหน่งต่าง ๆ ในพรรคการเมือง

(๖) หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกหรือการให้ความเห็นชอบให้ดำรงตำแหน่ง

การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และหน้าที่และอำนาจของหัวหน้าพรรคการเมือง เหนือญีกพรรคการเมือง นายทะเบียนสมาชิก กรรมการบริหารอื่นของพรรคการเมือง คณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง หัวหน้าและกรรมการสาขาพรรคการเมือง และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

(๗) การบริหารจัดการสาขาพรรคการเมือง ~~หน้าที่และอำนาจ~~และของตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

(๘) การประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองและการประชุมใหญ่ของสาขาพรรคการเมือง

(๙) คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของสมาชิก การรับเข้าเป็นสมาชิก และการพ้นจากการเป็นสมาชิก

(๑๐) สิทธิและหน้าที่ของสมาชิก ความรับผิดชอบของสมาชิกต่อพรรคการเมือง และความรับผิดชอบต่อพรรคการเมืองต่อสมาชิก

(๑๑) มาตรฐานทางจริยธรรมของกรรมการบริหารพรรคการเมืองและสมาชิก โดยมาตรฐานทางจริยธรรมของกรรมการบริหารพรรคการเมืองอย่างน้อยต้องเทียบเคียงได้กับมาตรฐานทางจริยธรรมที่ใช้บังคับแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๑๒) หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกสมาชิกเพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อ และการคัดเลือกบุคคลซึ่งพรรคการเมืองเห็นสมควรจะเสนอให้ได้รับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๘๘ ของรัฐธรรมนูญ ซึ่งต้องกำหนดให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการคัดเลือกด้วยอย่างกว้างขวาง

(๑๓) หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกบุคคลดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งต้องกำหนดให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการคัดเลือกด้วยอย่างกว้างขวาง

(๑๔) วิธีการบริหารการเงินและทรัพย์สิน และการจัดทำบัญชีของพรรคการเมือง สาขาพรรคการเมือง และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ซึ่งต้องกำหนดให้เป็นไปโดยเปิดเผยและให้สมาชิกตรวจสอบได้โดยสะดวก

(๑๕) รายได้ของพรรคการเมือง และอัตราค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงพรรคการเมืองซึ่งต้องเรียกเก็บจากสมาชิกไม่น้อยกว่าปีละหนึ่งร้อยบาท

(๑๖) การเลิกพรรคการเมือง สาขาพรรคการเมือง และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

การพิจารณาเพื่อออกข้อบังคับตาม (๖) (๘) (๑๐) (๑๑) (๑๒) (๑๓) (๑๔) (๑๕) และ (๑๖) ต้องให้สมาชิกมีส่วนร่วมพิจารณาอย่างกว้างขวาง

การกำหนดข้อบังคับในลักษณะที่เป็นการให้บุคคลอื่นซึ่งมิใช่สมาชิกกระทำการอันเป็นการควบคุม ครอบงำ หรือชี้นำ กิจกรรมของพรรคการเมืองในลักษณะที่ทำให้พรรคการเมืองหรือสมาชิกขาดความอิสระไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมจะกระทำมิได้

พรรคการเมืองอาจกำหนดให้เรียกเก็บค่าบำรุงพรรคการเมืองจากสมาชิกแบบตลอดชีพตามอัตราที่กำหนดในข้อบังคับก็ได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่าสองพันบาท

เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บค่าบำรุงพรรคการเมืองตาม (๑๕) ให้สำนักงานประสานกับธนาคารของรัฐ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๒๕

มีการแก้ไข

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ

นายแสวง บุญมี รองเลขาธิการคณะกรรมการการวิสามัญ ได้อภิปรายว่า จากการประชุมครั้งที่ผ่านมาก็ที่ประชุมเห็นชอบในหลักการกรณีที่มีผู้แอบอ้างการเป็นสมาชิกโดยผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิก โดยมอบหมายให้พิจารณาที่จะบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ จึงขอเสนอถ้อยคำบทบัญญัติดังกล่าวเป็นวรรคท้ายของมาตรา ๒๕ ซึ่งจะเป็นถ้อยคำเช่นเดียวกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังนี้

“ในกรณีที่พรรคการเมืองใดแอบอ้างว่าผู้ใดสมัครเป็นสมาชิกโดยผู้ที่ไม่รู้เห็นหรือไม่สมัครใจ ผู้ที่ถูกแอบอ้างหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้ถูกแอบอ้าง อาจแจ้งต่อนายทะเบียนเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงและพิจารณาลบชื่อของผู้นั้นออกจากการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองนั้น โดยให้ถือว่าผู้ที่ไม่เคยเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองดังกล่าวมาตั้งแต่ต้น”

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ ได้อภิปรายว่า เนื่องจากที่ผ่านมาได้มีการแอบอ้างบุคคลว่าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง ทำให้บุคคลที่ถูกแอบอ้างเมื่อต้องการไปสมัครหรือปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรที่กำหนดคุณสมบัติว่าต้องไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองได้รับผลกระทบไม่สามารถที่จะสมัครได้ ทั้งที่เขาเหล่านั้นไม่ได้เป็นสมาชิกพรรคการเมือง ซึ่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้มีการบัญญัติเอาไว้แต่ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่ได้มีการบัญญัติ และกรณีนี้ก็ต้องมีการบัญญัติโทษเอาไว้ด้วย

ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติให้บัญญัติเพิ่มความเป็นวรรคท้ายตามที่เสนอ

มติที่ประชุม มาตรา ๒๕มีการแก้ไข

“มาตรา ๒๕ ให้นายทะเบียนสมาชิกมีหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิก และจัดทำทะเบียนสมาชิกให้ตรงตามความเป็นจริงและต้องให้สมาชิกตรวจดูได้โดยสะดวก ณ สำนักงานใหญ่ของพรรคการเมือง รวมทั้งประกาศชื่อและนามสกุลของสมาชิกให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปด้วย เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบความถูกต้อง

ให้หัวหน้าพรรคการเมืองแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับสมาชิกให้นายทะเบียนทราบตามรายการ หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนด

ในกรณีที่พรรคการเมืองใดแอบอ้างว่าผู้ใดสมัครเป็นสมาชิกโดยผู้ที่ไม่รู้เห็นหรือไม่สมัครใจ ผู้ที่ถูกแอบอ้างหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้ถูกแอบอ้าง อาจแจ้งต่อนายทะเบียนเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงและพิจารณาลบชื่อของผู้นั้นออกจากการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองนั้น โดยให้ถือว่าผู้ที่ไม่เคยเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองดังกล่าวมาตั้งแต่ต้น”

มาตรา ๒๕/๑

คณะกรรมการการตัดออก

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการวิสามัญ

เดิมมาตรา ๒๕/๑ ที่ประชุมได้มีการเพิ่มขึ้นใหม่ว่า “มาตรา ๒๕/๑ ให้สำนักงานจัดให้มีระบบฐานข้อมูลพรรคการเมือง เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่พรรคการเมืองและประชาชนทั่วไป ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการกำหนด” แต่เนื่องจากเนื้อหาเป็นเรื่องเดียวกันกับมาตรา ๒๖ ที่ประชุมจึงมีมติให้นำบทบัญญัติมาตราที่เพิ่มขึ้นใหม่นี้ไปบัญญัติเป็นวรรคสามของมาตรา ๒๖

มติที่ประชุม

มาตรา ๒๕/๑

คณะกรรมการการตัดออก

“มาตรา ๒๕/๑ ให้สำนักงานจัดให้มีระบบฐานข้อมูลพรรคการเมือง เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่พรรคการเมืองและประชาชนทั่วไป ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๒๖

มีการแก้ไข

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการวิสามัญ

นำมาตรา ๒๕/๑ ที่คณะกรรมการวิสามัญเคยมีมติให้เพิ่มขึ้นใหม่มาบัญญัติเป็นวรรคสามเนื่องจากเป็นเรื่องเดียวกัน

มติที่ประชุม

มาตรา ๒๖

มีการแก้ไข

“มาตรา ๒๖ ให้นายทะเบียนมีหน้าที่ตรวจสอบความซ้ำซ้อนของสมาชิกของทุกพรรคการเมือง

ในกรณีที่ปรากฏต่อนายทะเบียนว่าบุคคลใดเป็นสมาชิกพรรคการเมืองหลายพรรคการเมือง ให้นายทะเบียนมีหนังสือแจ้งให้หัวหน้าพรรคการเมืองที่เกี่ยวข้องทราบและลบชื่อผู้นั้น ออกจากการเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองนั้น และให้หัวหน้าพรรคการเมืองแจ้งให้สมาชิกผู้นั้นทราบโดยเร็ว แล้วแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนด

ให้สำนักงานจัดให้มีระบบฐานข้อมูลพรรคการเมือง เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่พรรคการเมืองและประชาชนทั่วไป ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๒๗

มีการแก้ไข

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการวิสามัญ

เพื่อให้มีความชัดเจนและง่ายต่อการตรวจสอบของสำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้งที่ประชุมจึงได้มีการบัญญัติการเริ่มต้นการเป็นสมาชิกโดยให้เริ่มตั้งแต่ได้มีการชำระค่าบำรุงพรรคการเมืองตามจำนวนที่กำหนดในข้อบังคับและสอดคล้องกับเจตนารมณ์ที่ต้องการให้สมาชิกมีความเป็นเจ้าของและมีส่วนร่วมในพรรคการเมือง ตลอดจนการพิจารณาการสิ้นสมาชิกภาพกรณีไม่ชำระค่าบำรุงสมาชิกติดต่อกันสองปี ที่ประชุมจึงมีมติให้แก้ไขความในวรรคแรกโดยให้สมาชิกภาพของสมาชิกเริ่มตั้งแต่ได้ชำระค่าบำรุงพรรคการเมืองตามจำนวนที่กำหนดในข้อบังคับแล้ว

มติที่ประชุม

มาตรา ๒๗

มีการแก้ไข

“มาตรา ๒๗ สมาชิกภาพของสมาชิกเริ่มตั้งแต่ได้ชำระค่าบำรุงพรรคการเมืองตามจำนวนที่กำหนดในข้อบังคับแล้ว โดยจะสิ้นสุดลงตามที่กำหนดในข้อบังคับ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยเหตุ ดังต่อไปนี้

(๑) ลาออก

(๒) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๔ เว้นแต่เป็นกรณีมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙๖ (๑) ของรัฐธรรมนูญ และเป็นการบวชตามประเพณีนิยม แต่ในระหว่างมีลักษณะต้องห้ามดังกล่าวจะใช้สิทธิในฐานะสมาชิกมิได้

(๓) ไม่ชำระค่าบำรุงพรรคการเมืองเป็นเวลาสองปีติดต่อกัน

การลาออกตาม (๑) ให้ถือว่าสมบูรณ์เมื่อได้ยื่นใบลาออกต่อนายทะเบียนสมาชิกหรือนายทะเบียน ในกรณีที่ยื่นต่อนายทะเบียน ให้นายทะเบียนแจ้งให้นายทะเบียนสมาชิกทราบโดยเร็ว

ในกรณีที่ข้อบังคับกำหนดให้สมาชิกพ้นจากสมาชิกภาพตามมติของพรรคการเมือง หากสมาชิกผู้นั้นดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ข้อบังคับต้องกำหนดให้มติของพรรคการเมืองดังกล่าวมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของที่ประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหารของพรรคการเมืองและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคการเมืองนั้น”

มาตรา ๓๓

มีการแก้ไข

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการธิการวิสามัญ

นายแสวง บุญมี รองเลขาธิการคณะกรรมการธิการวิสามัญ ได้เสนอให้เพิ่มความเป็นพรรคท้ายเพื่อให้ง่ายต่อการปฏิบัติ โดยให้สาขาพรรคการเมืองสิ้นสภาพไปถ้าไม่เป็นไปตามเงื่อนไขใน (๒) และนายทะเบียนมีการแจ้งให้ดำเนินการให้ถูกต้องแล้ว ดังนี้

“ภายหลังที่ได้จัดตั้งสาขาพรรคการเมืองแล้ว สาขาพรรคการเมืองใดไม่เป็นไปตาม (๒) ให้นายทะเบียนมีหนังสือแจ้งให้พรรคการเมืองนั้นดำเนินการให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนด หากพรรคการเมืองใดไม่ดำเนินการหรือดำเนินการแล้วไม่ถูกต้องให้สาขาพรรคการเมืองนั้นสิ้นสภาพไป”

ศาสตราจารย์สนธิ อักษรแก้ว ที่ปรึกษาคณะกรรมการธิการวิสามัญ ได้สอบถามว่าถ้อยคำที่ว่า “หากพรรคการเมืองใดไม่ดำเนินการหรือดำเนินการแล้วไม่ถูกต้องให้สาขาพรรคการเมืองนั้นสิ้นสภาพไป” กรณีดำเนินการแล้วไม่ถูกต้องนั้นสามารถที่จะแจ้งให้ดำเนินการให้ถูกต้องได้หรือไม่ เหตุใดถึงขั้นต้องให้สาขาพรรคการเมืองนั้นสิ้นสภาพไป

ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงที่ตั้งสาขาพรรคการเมืองหรือคณะกรรมการสาขาพรรคการเมือง ให้หัวหน้าพรรคการเมืองมีหนังสือแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในสิบห้าสามสิบวันนับแต่วันที่ที่มีการเปลี่ยนแปลงนั้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายทะเบียนกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ และให้ประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปด้วย

ภายหลังที่ได้จัดตั้งสาขาพรรคการเมืองแล้ว สาขาพรรคการเมืองใดไม่เป็นไปตาม (๒) ให้นายทะเบียนมีหนังสือแจ้งให้พรรคการเมืองนั้นดำเนินการให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนด หากพรรคการเมืองใดไม่ดำเนินการหรือดำเนินการแล้วไม่ถูกต้องให้สาขาพรรคการเมืองนั้นสิ้นสภาพไป”

มาตรา ๓๘

มีการแก้ไข

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการกิจการวิสามัญ

นายแสวง บุญมี รองเลขาธิการคณะกรรมการกิจการวิสามัญผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้เสนอให้เพิ่มความเป็นท้าย ในกรณีที่กรรมการบริหารพรรคการเมืองมีการเปลี่ยนแปลง ให้หัวหน้าพรรคการเมืองแจ้งให้นายทะเบียนทราบเพื่อให้มีนายทะเบียนมีข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน ดังนี้

“ในกรณีที่กรรมการบริหารพรรคการเมืองครบวาระ ตาย ลาออก เปลี่ยนชื่อตัว เปลี่ยนชื่อสกุล หรือเปลี่ยนแปลงด้วยเหตุใดๆ ให้หัวหน้าพรรคการเมืองแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่มิเหตุดังกล่าว และให้นายทะเบียนประกาศเหตุดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาด้วย”

ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติให้เพิ่มความเป็นวรรคท้ายตามที่เสนอ

มติที่ประชุม

มาตรา ๓๘

มีการแก้ไข

“มาตรา ๓๘ การดำเนินกิจการดังต่อไปนี้ ให้กระทำโดยที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมือง

(๑) การแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำประกาศอุดมการณ์ทางการเมืองของพรรคการเมืองหรือนโยบายของพรรคการเมือง

(๒) การแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อบังคับ

(๓) การเลือกตั้งหัวหน้าพรรคการเมือง เหนรัญญิกพรรคการเมือง นายทะเบียนสมาชิก และกรรมการบริหารอื่นของพรรคการเมือง

(๔) การเลือกตั้งคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมือง

(๕) ให้ความเห็นชอบรายงานการเงินและการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองที่ได้ดำเนินการไปในรอบปีที่ผ่านมา

(๖) กิจการที่เสนอโดยคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองหรือหัวหน้าสาขาพรรคการเมือง

(๗) กิจการอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
กฎหมาย หรือข้อบังคับ

กิจการตาม (๑) (๒) และ (๓) เมื่อได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่
ของพรรคการเมืองแล้ว ให้พรรคการเมืองมีหนังสือแจ้งให้นายทะเบียนทราบเพื่อแก้ไขเปลี่ยนแปลง
การจดทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมือง
และให้นายทะเบียนประกาศการแก้ไขเปลี่ยนแปลงดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษา

ในกรณีที่กรรมการบริหารพรรคการเมืองครบวาระ ตาย ลาออก เปลี่ยนชื่อตัว
เปลี่ยนชื่อสกุล หรือเปลี่ยนแปลงด้วยเหตุใดๆ ให้หัวหน้าพรรคการเมืองแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายใน
สามสิบวัน นับแต่วันที่มิเหตุดังกล่าว และให้นายทะเบียนประกาศเหตุดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาด้วย”

มาตรา ๓๙

มีการแก้ไข

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการวิสามัญ

จากการประชุมครั้งที่ผ่านมาที่ประชุมได้มีมติเห็นควรให้มีการบัญญัติเพิ่มใน
เรื่องขององค์ประชุมของสาขาพรรคการเมือง เพื่อให้การประชุมของสาขาพรรคการเมืองเป็นไปใน
แนวทางเดียวกัน และสอดคล้องกับมาตรา ๑๕ (๘) ที่ข้อบังคับอย่างน้อยต้องมีการกำหนดในเรื่องการ
ประชุมใหญ่ของสาขาพรรคการเมือง

ที่ประชุมจึงได้มีการบัญญัติเพิ่มความเป็นวรรคสอง ดังนี้

“องค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคการเมืองให้เป็นไปตามที่กำหนด
ในข้อบังคับซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยกรรมการสาขาพรรคการเมืองไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการ
สาขาพรรคการเมืองทั้งหมด และสมาชิกสาขาพรรคการเมือง ทั้งนี้ มีจำนวนรวมกันทั้งหมดไม่น้อยกว่า
หนึ่งร้อยคน”

มติที่ประชุม

มาตรา ๓๙

มีการแก้ไข

“มาตรา ๓๙ องค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับ
ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยกรรมการบริหารพรรคการเมืองไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน
กรรมการบริหารพรรคการเมืองทั้งหมด ผู้แทนของสาขาพรรคการเมืองไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง
ของจำนวนสาขาพรรคการเมืองซึ่งในจำนวนนี้จะต้องประกอบด้วยผู้แทนของสาขาพรรคการเมือง
ไม่น้อยกว่าสองสาขาซึ่งมาจากภาคต่างกันว่าคณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๓๓ ตัวแทนพรรค
การเมืองประจำจังหวัดไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด และสมาชิกพรรค
พรรคเพื่อไทย ทั้งนี้ มีจำนวนรวมกันทั้งหมดไม่น้อยกว่าสองร้อยห้าสิบคน

องค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคการเมืองให้เป็นไปตามที่กำหนด
ในข้อบังคับซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยกรรมการสาขาพรรคการเมืองไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการ
สาขาพรรคการเมืองทั้งหมด และสมาชิกสาขาพรรคการเมือง ทั้งนี้ มีจำนวนรวมกันทั้งหมดไม่น้อยกว่า
หนึ่งร้อยคน”

มาตรา ๔๗

มีการแก้ไข

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการธิการวิสามัญ

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการธิการวิสามัญ ได้อภิปรายว่า ในหมวด ๓ ตั้งแต่มาตรา ๔๗ เป็นต้นไป จะเป็นเรื่องการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง และเพื่อเป็นการปฏิรูปการเมือง พรรคการเมืองใดจะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งในเขตเลือกตั้ง จะต้องมิใช่พรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง จึงได้เสนอให้มีการแก้ไขความในมาตรา ๔๗ ดังนี้

“มาตรา ๔๗ พรรคการเมืองซึ่งประสงค์จะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใด ในห้วงหนึ่งควมคิดเห็นสวตต้องมิใช่สาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่เกี่ยวข้องขอเสนอด้วย ทั้งนี้ ตมทลัดตมทลัดที่ คณะกรรมการกำหนดในเขตเลือกตั้งนั้น”

นายสุรัชย์ ภูประเสริฐ ที่ปรึกษาคณะกรรมการธิการวิสามัญ ได้อภิปรายว่า เกี่ยวกับสาขาพรรคการเมืองนั้นไม่ควรที่จะบังคับให้มีจำนวนมาก ซึ่งอย่างน้อยสี่ภาคสี่สาขานั้นก็เหมาะสมแล้ว แต่ในส่วนของตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดนั้น เห็นด้วยที่ควรจะต้องมีทุกเขตเลือกตั้ง

พลเอก วิชิต ศรีประเสริฐ กรรมการธิการวิสามัญ ได้อภิปรายว่า การจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองได้มีการบัญญัติไว้ในมาตราอื่นแล้ว ดังนั้น ในบทบัญญัติมาตรานี้บัญญัติเฉพาะเรื่องตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดก็น่าจะเพียงพอแล้ว ส่วนการจะตั้งสาขาพรรคการเมืองก็ให้ขึ้นอยู่กับแต่ละพรรคการเมืองที่จะดำเนินการ

พลโท สมโภชน์ วังแก้ว กรรมการธิการวิสามัญ ได้ตั้งข้อสังเกตว่า ในบางมาตราจะใช้คำว่า “สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภา” บางมาตราใช้คำว่า “สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร” ซึ่งตามมาตรา ๘๗ ของรัฐธรรมนูญ ใช้คำว่า “สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร” ซึ่งควรที่จะบัญญัติให้สอดคล้องกัน

ที่ประชุมพิจารณาแล้ว ในเบื้องต้นได้มีการแก้ไขตามที่เสนอ แต่อย่างไรก็ตามจะได้มีการพิจารณาทบทวนอีกครั้ง

มติที่ประชุม มาตรา ๔๗

มีการแก้ไข

“มาตรา ๔๗ พรรคการเมืองซึ่งประสงค์จะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใด ในห้วงหนึ่งควมคิดเห็นสวตต้องมิใช่สาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่เกี่ยวข้องขอเสนอด้วย ทั้งนี้ ตมทลัดตมทลัดที่ คณะกรรมการกำหนดในเขตเลือกตั้งนั้น”

มาตรา ๔๘

มีการแก้ไข

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ ได้อภิปรายว่า บทบัญญัติมาตรานี้จะมีในเรื่องของการกำหนดในเรื่องผู้สมัครรับเลือกตั้งจากภูมิภาคต่าง ๆ และความเท่าเทียมกันระหว่างชายและหญิงด้วย และเห็นว่ามีความจำเป็นที่ยังต้องบัญญัติไว้ อย่างไรก็ตามจะสามารถทำได้แต่ในเฉพาะการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองเท่านั้น ซึ่งก็จะสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญมาตรา ๙๐ ที่บัญญัติเกี่ยวกับการส่งผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อเอาไว้ เพราะการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งโดยให้คำนึงถึงผู้สมัครรับเลือกตั้งจากภูมิภาคต่าง ๆ และความเท่าเทียมกันระหว่างชายและหญิงนั้นทำได้ค่อนข้างยาก จึงได้เสนอให้มีการแก้ไขความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๘ ดังนี้

“มาตรา ๔๘ การพิจารณาส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ~~แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง~~แบบบัญชีรายชื่อของพรรคการเมือง ให้คำนึงถึงผู้สมัครรับเลือกตั้งจากภูมิภาคต่าง ๆ และความเท่าเทียมกันระหว่างชายและหญิงด้วย”

ที่ประชุมพิจารณาแล้วในเบื้องต้นจึงมีการแก้ไขความในวรรคแรกตามที่เสนอ แต่ยังมีประเด็นรอการพิจารณาในวรรคสองและวรรคสามว่าจำเป็นที่จะบัญญัติไว้หรือไม่ เนื่องจากจะได้มีการเสนอกระบวนการส่งผู้สมัครที่จะมีการบัญญัติเพิ่มเติมขึ้นมา

มติที่ประชุม มาตรา ๔๘

มีการแก้ไข

“มาตรา ๔๘ การพิจารณาส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ~~แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง~~แบบบัญชีรายชื่อของพรรคการเมือง ให้คำนึงถึงผู้สมัครรับเลือกตั้งจากภูมิภาคต่าง ๆ และความเท่าเทียมกันระหว่างชายและหญิงด้วย

คณะกรรมการจะกำหนดอัตราส่วนขั้นต่ำของผู้สมัครซึ่งเป็นชายและหญิงที่พรรคการเมืองจะต้องส่งลงสมัครรับเลือกตั้งก็ได้ ในกรณีที่พรรคการเมืองใดไม่อาจส่งผู้สมัครตามอัตราส่วนดังกล่าวได้ ให้แจ้งเหตุผลให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปก่อนวันสมัครรับเลือกตั้ง การกำหนดอัตราส่วนตามวรรคสอง ให้คณะกรรมการหารือกับพรรคการเมืองด้วย”

มาตรา ๔๙

มีการแก้ไข

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ ได้อภิปรายว่า เพื่อบัญญัติขั้นตอนการส่งผู้สมัครเพื่อให้เกิดการปฏิรูปพรรคการเมืองซึ่งจะมีการไปการบัญญัติหมวด ๓ การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง ให้สอดคล้องกันทั้งหมด และจะมีการบัญญัติเพิ่มขึ้นตอนและวิธีการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งโดยเพิ่มเป็นมาตรา ๔๙/๑ และขั้นตอนและวิธีการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อเป็นมาตรา ๔๙/๒ ซึ่งจะได้มีการพิจารณาในลำดับต่อไป ดังนั้น บทบัญญัติ

มาตรานี้ ก็ควรที่จะมีบัญญัติหลักการในเบื้องต้นเอาไว้เพื่อเชื่อมโยงไปยังมาตราดังกล่าวและให้มีคณะกรรมการสรรหาขึ้นมาคณะหนึ่งเท่านั้น โดยมีการแก้ไขความในวรรคแรกและวรรคสอง ส่วนความตั้งแต่วรรคสามเป็นต้นไปควรที่จะตัดออกเพื่อให้กระบวนการไปอยู่ที่มาตรา ๔๙/๑ และมาตรา ๔๙/๒ ที่จะบัญญัติเพิ่มเข้ามา ในเบื้องต้นจึงเสนอให้แก้ไขความในวรรคแรกและวรรคสอง ดังนี้

“มาตรา ๔๙ ในการเลือกตั้งทั่วไป การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อ ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองในนครพิศพนนและเสนอนครนครสมคตสรวทให้ศวมทั้นชอชดำเนินการตามวิธีการที่กำหนดในมาตรา ๔๙/๑ และมาตรา ๔๙/๒

ให้มีคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งคณะหนึ่งประกอบด้วยบุคคลและจำนวนตามที่กำหนดในข้อบังคับ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยกรรมการบริหารพรรคการเมืองไม่เกิน กึ่งหนึ่งของคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง และหัวหน้าสาขาพรรคการเมืองและตัวแทน พรรคการเมืองประจำจังหวัดซึ่งเลือกกันเองสมคตสรวททั้งนี้ วิธีทวเลือคคั้นเองและจำนวนหัวหน้าสาขาพรรคการเมืองและตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดให้เป็นไปตามข้อบังคับ แต่ อย่างน้อยต้องมีหัวหน้าสาขาพรรคการเมืองไม่น้อยกว่าสี่สองสาขาซึ่งมาจากภาคต่างกั้นที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๓๓”

ที่ประชุมพิจารณาแล้วในเบื้องต้นมีมติให้แก้ไขตามที่เสนอ แต่อย่างไรก็ตาม จะได้มีการพิจารณาทบทวนอีกครั้ง

มติที่ประชุม มาตรา ๔๙ **มีการแก้ไข**

“มาตรา ๔๙ ในการเลือกตั้งทั่วไป การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อ ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองในนครพิศพนนและเสนอนครนครสมคตสรวทให้ศวมทั้นชอชดำเนินการตามวิธีการที่กำหนดในมาตรา ๔๙/๑ และมาตรา ๔๙/๒

ให้มีคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งคณะหนึ่งประกอบด้วยบุคคลและจำนวนตามที่กำหนดในข้อบังคับ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยกรรมการบริหารพรรคการเมืองไม่เกิน กึ่งหนึ่งของคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง และหัวหน้าสาขาพรรคการเมืองและตัวแทน พรรคการเมืองประจำจังหวัดซึ่งเลือกกันเองสมคตสรวททั้งนี้ วิธีทวเลือคคั้นเองและจำนวนหัวหน้าสาขาพรรคการเมืองและตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดให้เป็นไปตามข้อบังคับ แต่ อย่างน้อยต้องมีหัวหน้าสาขาพรรคการเมืองไม่น้อยกว่าสี่สองสาขาซึ่งมาจากภาคต่างกั้นที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๓๓

ในทวสรวทผู้สมัครรับเลือคคั้น ให้คณะกรวมคตสรวทผู้สมัครรับเลือคคั้นรับฟังศวมคตคั้นของหัวหน้าสวทพรรคการเมือง ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด และสมทชิตมทวประศอนทวพิศพนนในทวสรวทด้วย

ถ้าคณะกรรมาธิการวิสามัญตราพระราชกฤษฎีกาไม่ให้เกิดความเห็นชอบบุคคลใดที่ คณะกรรมาธิการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งเสนอ ให้คณะกรรมาธิการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งตั้งดำเนินสรรหาบุคคลแทนบุคคลนั้น หากคณะกรรมาธิการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งยืนยันเสนอชื่อบุคคลเดิม และคณะกรรมาธิการวิสามัญตราพระราชกฤษฎีกาไม่เห็นชอบด้วย ให้คณะกรรมาธิการวิสามัญตราพระราชกฤษฎีกาผู้สมัครรับเลือกตั้งประชุมร่วมกัน เมื่อที่ประชุมร่วมกันดังกล่าวมีมติเป็น ประสงค์ใด ให้ดำเนินสรรหาไปตมมตินั้น คณะสงฆ์ตั้งกล่าวให้กระทำโดยวิธีสงฆ์คณะนั้น

พระราชกฤษฎีกาผู้สมัครรับเลือกตั้ง ให้พิจารณาผลจากสมาชิกผู้ซึ่งยื่นความสมัคร ตัวของตนและผู้ซึ่งสมาชิกเสนอ ทั้งนี้ ตมหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อบังคับ

คำสั่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง สำหรับพรรคเลือกตั้งแทนพรรคเลือกตั้งที่เป็นโมฆะ หรือพรรคเลือกตั้งใหม่ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดได้รับเลือกตั้ง หรือกรณีผู้สมัครตยก่อนปีตมการรับสมัครรับเลือกตั้ง ให้ดำเนินสรรหาตมข้อบังคับ

มาตรา ๗๗

รอกการพิจารณา

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการวิสามัญ

เนื่องจากที่ประชุมได้มีการแก้ไขความในวรรคสองของมาตรา ๙ จึงได้มีการบัญญัติเพิ่มความเป็นวรรคสองของมาตรา ๗๗ เพื่อให้เป็นเงื่อนไขบังคับหลังจากในกรณีที่พรรคการเมืองใดมิได้จัดให้มีทุนประเดิมตามมาตรา ๙ วรรคสองห้ามมิให้จัดสรรเงินตาม (๒) (๓) และ (๓/๑) แก่พรรคการเมืองนั้น อย่างไรก็ตามยังมีประเด็นที่รอกการพิจารณาใน (๓/๑) ที่จะมีการบัญญัติให้ชัดเจนกรณีการจัดสรรเงินเพื่อสนับสนุนการจัดตั้งสาขาพรรคการเมือง

มีกรรมาธิการวิสามัญขอสงวนความเห็น ดังนี้

นายธนาวัฒน์ สังทอง กรรมาธิการวิสามัญ และนายวัลลภ ตังคณานุรักษ์

โฆษกคณะกรรมการวิสามัญ ขอสงวนความเห็นที่จะไม่ให้มีการเพิ่มความเป็นวรรคสอง

มติที่ประชุม

มาตรา ๗๗

รอกการพิจารณา

“มาตรา ๗๗ การจัดสรรเงินตามมาตรา ๗๕ ให้แก่พรรคการเมือง ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) เงินจัดสรรตามมาตรา ๗๒๗๕ (๑) ให้จัดสรรให้พรรคการเมืองตามที ผู้เสียภาษีได้ระบุไว้

(๒) ร้อยละห้าสิบสี่สิบของวงเงินจัดสรรนอกจาก (๑) ให้จัดสรรให้ตามจำนวนเงินค่าบำรุงพรรคการเมืองที่พรรคการเมืองได้รับ โดยแต่ละพรรคการเมืองให้ได้รับตามอัตราส่วนระหว่างจำนวนเงินค่าบำรุงพรรคการเมืองที่ทุกพรรคการเมืองได้รับรวมกันในปีที่ผ่านมาต่อจำนวนเงินค่าบำรุงที่พรรคการเมืองนั้น ๆ ได้รับมาในปีที่ผ่านมา แต่เงินที่จัดสรรให้ต้องไม่เกินเงินค่าบำรุงพรรคการเมืองที่พรรคการเมืองนั้นได้รับจากสมาชิกในปีที่ผ่านมา

(๓) ร้อยละห้าสิบสี่สิบของวงเงินจัดสรรนอกจาก (๑) ให้จัดสรรให้ตามคะแนนเสียงที่พรรคการเมืองได้รับจากการเลือกตั้งทั่วไปสำหรับปีถัดจากปีที่มีการเลือกตั้งทั่วไป โดยแต่ละพรรคการเมืองให้ได้รับตามอัตราส่วนระหว่างคะแนนเสียงที่ทุกพรรคการเมืองได้รับรวมกันต่อคะแนนเสียงที่พรรคการเมืองนั้นได้รับ สำหรับปีอื่นให้จัดสรรให้พรรคการเมืองตามสัดส่วนที่พรรคการเมืองทุกพรรคได้รับการจัดสรรตามมาตรา ๖๓ ตามอัตราส่วนเงินบริจาคทั้งหมดต่อเงินที่พรรคการเมืองนั้นได้รับ

(๓/๑) ร้อยละยี่สิบ.....(หลักการเพื่อสนับสนุนการตั้งสาขาพรรค)

(๔) ในกรณีที่ต้องมีการจัดการเลือกตั้งใหม่อันเป็นผลจากการกระทำของสมาชิกของพรรคการเมืองใด เมื่อได้วงเงินที่จะต้องได้รับการจัดสรรให้พรรคการเมืองนั้นตาม (๑) และ (๒) (๓) และ (๓/๑) แล้ว ให้หักจำนวนเงินที่คณะกรรมการยื่นฟ้องให้สมาชิกผู้นั้นชดใช้คืนออกจากเงินจัดสรรของพรรคการเมืองและส่งคืนเข้ากองทุนก่อน ถ้าภายหลังมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดปรากฏว่าผู้นั้นไม่ต้องรับผิดหรือรับผิดน้อยกว่าที่คณะกรรมการยื่นฟ้อง ให้คณะกรรมการกองทุนจ่ายเงินคืนให้แก่พรรคการเมืองนั้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด ถ้าเงินที่จัดสรรให้มีไม่พอ ให้ดำเนินการหักจากเงินจัดสรรในปีต่อ ๆ ไปจนครบ ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิพรรคการเมืองที่จะไต่เบี่ยเอาจากสมาชิกที่ต้องรับผิดตามคำพิพากษา

ในกรณีที่พรรคการเมืองใดมิได้จัดให้มีทุนประเดิมตามมาตรา ๙ วรรคสอง ห้ามมิให้จัดสรรเงินตาม (๒) (๓) และ (๓/๑) แก่พรรคการเมืองนั้น

ในกรณีที่พรรคการเมืองใดมิได้ดำเนินการตามมาตรา ๒๓ และเมื่อคณะกรรมการได้แจ้งเตือนแล้วยังมิได้ปฏิบัติตาม คณะกรรมการอาจลดจำนวนเงินที่จะจัดสรรให้พรรคการเมืองนั้น ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดก็ได้

เงินที่เหลือจากการจัดสรรให้ส่งคืนเข้ากองทุน”

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่นๆ

ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมครั้งต่อไปในวันพุธที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมคณะกรรมการหมายเลข ๓๐๖ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒ โดยพิจารณาทบทวนร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ในประเด็นที่รอการพิจารณา (ต่อ) โดยเพิ่มจากมาตรา ๔๙/๑ เป็นต้นไป

เมื่อได้เวลาอันสมควรแล้ว พลเอก สมเจตน์ บุญถนอมประธานคณะกรรมการ
 วิสามัญได้กล่าวขอบคุณกรรมการวิสามัญและผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่านและขอปิดการประชุม
 เลิกการประชุมเวลา ๑๕.๓๐ นาฬิกา

จัดทำแล้วเสร็จเมื่อ... 29 / พ.ย. / 2560

นายปริญญา แสงแก้วเขียว นิตกรชำนาญการ

กลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญ ๑

ผู้จัดบันทึกการประชุม

..... *Simm* ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานฯ ตรวจ

มตรีรับรองบันทึกการประชุม

ครั้งที่ 23 / 2560

วันที่ 7 / มิ.ย. / 2560

..... *U A* ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๑ ทราบ